

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 24. mája 2011 *

Vo veci C-83/09 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 23. februára 2009,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: K. Gross a V. Kreuzschatz, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Kronoply GmbH & Co. KG, so sídlom v Heiligengrabe (Nemecko),

Kronotex GmbH & Co. KG, so sídlom v Heiligengrabe (Nemecko),

* Jazyk konania: nemčina.

v zastúpení: R. Nierer a L. Gordalla, Rechtsanwälte,

žalobkyne v prvostupňovom konaní,

Zellstoff Stendal GmbH, so sídlom v Arneburgu (Nemecko), v zastúpení: T. Müller-Ibold a K. Karl, Rechtsanwälte,

Spolková republika Nemecko,

spolková krajina Sasko-Anhaltsko,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodriguez, K. Lenaerts a J.-C. Bonichot, sudcovia A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský, U. Lohmus, E. Levits (spravodajca), A. Ó Caoimh, M. Safjan a M. Berger,

generálny advokát: N. Jääskinen,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 25. novembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojím odvolaním sa Komisia Európskych spoločenstiev domáha zrušenia rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 10. decembra 2008, Kronoply a Kronotex/Komisia (T-388/02, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým uvedený súd vyhlásil za prípustnú žalobu o neplatnosť, ktorú podali spoločnosti Kronoply GmbH & Co. KG a Kronotex GmbH & Co. KG (spoločne ďalej len „Kronoply a Kronotex“) proti rozhodnutiu Komisie K(2002) 2018 v konečnom znení z 19. júna 2002 o nevznesení námietok vo vzťahu k opatreniam štátnej pomoci poskytnutej nemeckými orgánmi v prospech spoločnosti Zellstoff Stendal GmbH (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

- 2 Z odôvodnenia č. 2 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88] Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) vyplýva, že cieľom tohto nariadenia je kodifikovať a posilniť ustálenú prax vypracovanú a zavedenú Komisiou v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie pri uplatňovaní článku 88 ES.

- 3 Článok 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

...

h) ‚zainteresovaná strana [dotknutá osoba – *neoficiálny preklad*]‘ bude znamenať akýkoľvek členský štát a akúkoľvek osobu, podnikateľa alebo združenie podnikateľov, ktorých záujmy možno ovplyvniť poskytnutím pomoci, najmä príjemca pomoci, konkurujúci si podnikatelia a obchodné združenia.“

- 4 Článok 4 toho istého nariadenia s názvom „Predbežné preskúmanie oznámenia a rozhodnutí Komisie“ vo svojich odsekoch 2 až 4 stanovuje:

„2. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že úradne oznámené opatrenie nepredstavuje pomoc, zaznamená toto zistenie formou rozhodnutia.

3. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že nevznikli žiadne pochybnosti o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, pokým spadá do rámca článku 87 ods. 1 ES, rozhodne, že opatrenie je zlučiteľné so spoločným trhom (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie, ktoré nevyvolalo námietky [rozhodnutie o nevznesení námietok – *neoficiálny preklad*]‘). Rozhodnutie bude špecifikovať, ktorá výnimka zo zmluvy sa použila.

4. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že vznikli pochybnosti, čo sa týka zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, rozhodne o začatí konania podľa článku 88 ods. 2 ES (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania‘):“

5 V zmysle článku 6 ods. 1 nariadenia č. 659/1999:

„Rozhodnutie začať konať [o začatí konania – *neoficiálny preklad*] vo veci formálneho zisťovania zhrnie príslušné záležitosti faktov a práva [skutkové a právne okolnosti – *neoficiálny preklad*], bude zahrňovať predbežné zhodnotenie Komisie, ktoré sa týka charakteru pomoci navrhovaného opatrenia a vysvetlí pochybnosti, čo sa týka jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom. Rozhodnutím sa vyzve daný členský štát a iné zainteresované strany [dotknuté osoby – *neoficiálny preklad*], aby predložili pripomienky v rámci predpísaného obdobia, ktoré by za normálnej situácie nemalo presahovať jeden mesiac. V riadne odôvodnených prípadoch Komisia môže predĺžiť predpísané obdobie.“

6 Multisektorový rámec regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 107, 1998, s. 7, ďalej len „multisektorový rámec z roku 1998“), ktorý platil v čase skutkového stavu, definuje v rámci uplatnenia článku 87 ods. 3 ES pravidlá hodnotenia pomoci, ktoré spadajú do rozsahu jeho pôsobnosti.

- 7 Podľa multisektorového rámca z roku 1998 Komisia stanoví podľa potreby intenzitu maximálne prípustnej pomoci pre plány, ktoré podliehajú povinnosti oznámenia stanovenej v článku 2 nariadenia č. 659/1999.

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 8 Dňa 9. apríla 2002 oznámili nemecké orgány Komisii návrh štátnej pomoci v prospech spoločnosti Zellstoff Stendhal GmbH (ďalej len „ZSG“).
- 9 Navrhovaná pomoc spočívajúca v nenávratnej pôžičke, daňovom zvýhodnení v súvislosti s investíciou a záruke vo výške 80 % pôžičky, čo podľa Komisie predstavovalo celkovú sumu 250,899 miliónov eur, bola určená na financovanie výstavby závodu na výrobu vysokokvalitnej buničiny, ako aj na výstavbu podniku na zásobovanie drevom a logistického podniku v Arneburgu v spolkovej krajine Sasko-Anhaltsko (Nemecko).
- 10 Kronoply a Kronotex sú nemecké spoločnosti vyrábajúce vo svojich výrobných závodoch nachádzajúcich sa v meste Heiligengrabe v spolkovej krajine Brandebursko (Nemecko) drevovláknité dosky (MDF, HDF alebo LDF) a dosky z orientovaných triesok. Rovnako ako v prípade ZSG je prvotnou surovinou potrebnou na ich činnosť drevo.
- 11 Sporným rozhodnutím Komisia po vykonaní predbežného preskúmania rozhodla, že nevznesie námietky proti plánovanej pomoci z dôvodu absencie nadbytočnej kapacity v tomto odvetví a počtu priamo a nepriamo vytvorených pracovných miest. Ďalej bez toho, aby začala fázu formálneho zisťovania stanovenu v článku 88 ods. 2 ES, usúdila, že plánovaná pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom.

Prvostupňové konanie a napadnutý rozsudok

- 12 Podaním doručeným do kancelárie 23. decembra 2002 podali spoločnosti Kronoply a Kronotex na Súd prvého stupňa žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia, pričom uviedli tri žalobné dôvody.
- 13 V prvom rade sa spoločnosti Kronoply a Kronotex domnievali, že Komisia sa tým, že konštatovala zlučiteľnosť návrhu štátnej pomoci v prospech ZSG s vnútorným trhom, dopustila zjavne nesprávneho posúdenia skutkového stavu.
- 14 V druhom rade Komisia tým, že nezačala konanie vo veci formálneho zisťovania, porušila procesné práva, ktoré spoločnostiam Kronoply a Kronotex vyplývajú z článku 88 ods. 2 ES.
- 15 V treťom rade Komisia porušila predovšetkým článok 87 ods. 1 a článok 87 ods. 3 písm. c) ES, ako aj usmernenia pre regionálnu pomoc a multisektorový rámec z roku 1998.
- 16 Osobitným podaním do kancelárie Súdu prvého stupňa podaným 25. februára 2003 vzniesla Komisia dve námietky neprípustnosti, z ktorých prvá je založená na nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyní v prvostupňovom konaní. Podľa tejto inštitúcie nemožno spoločnosti Kronoply a Kronotex považovať za konkurentov príjemkyne pomoci a v dôsledku toho si nemôžu uplatňovať postavenie „dotknutej osoby“ v zmysle nariadenia č. 659/1999. Z toho dôvodu nie sú podľa nej oprávnené napadnúť sporné rozhodnutie.
- 17 Uznesením zo 14. júna 2005 Súd prvého stupňa rozhodol, že o námietkach neprípustnosti a o veci samej rozhodne súčasne.

- 18 Pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu spoločností Kronoply a Kronotex, Súd v prvého stupňa v bode 55 napadnutého rozsudku pripomenul, že podľa článku 230 štvrtého odseku ES môže fyzická alebo právnická osoba podať žalobu proti rozhodnutiu určenému inej osobe len vtedy, ak sa jej toto rozhodnutie priamo a osobne dotýka. Rovnako uviedol ustálenú judikatúru vychádzajúcu z rozsudku z 15. júla 1963, Plaumann/Komisía (25/62, Zb. s. 197), podľa ktorej môžu iné osoby ako tie, ktorým je rozhodnutie určené, tvrdiť, že sa ich rozhodnutie osobne dotýka, iba vtedy, keď sa ich dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkolvek inej osobe a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené.
- 19 Súd prvého stupňa po tom, čo v bodoch 57 až 59 napadnutého rozsudku poukázal na rozdiel medzi predbežnou fázou skúmania štátnej pomoci a konaním vo veci formálneho zisťovania v zmysle článku 88 ods. 2 a 3 ES, pre ktoré je charakteristické skúmanie zlučiteľnosti takejto pomoci so spoločným trhom zo strany Komisie, v bodoch 60 a 61 toho istého rozsudku pripomenul judikatúru, podľa ktorej možno žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania podanú dotknutou osobou v zmysle odseku 2 tohto článku 88 vyhlásiť za prípustnú, pokiaľ sa žalobca podaním tejto žaloby domáha ochrany procesných práv, ktoré mu toto ustanovenie priznáva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. mája 1993, Cook/Komisía, C-198/91, Zb. s. I-2487, bod 23, a z 15. júna 1993, Matra/Komisía, C-225/91, Zb. s. I-3203, bod 17). Súd prvého stupňa upresnil, že pod „dotknutou“ osobou treba rozumieť akúkoľvek osobu, podnik alebo združenie, ktorého záujmy môžu byť dotknuté poskytnutím pomoci.
- 20 Po tom, čo v bode 62 napadnutého rozsudku zdôraznil, že podľa judikatúry má dotknutá osoba aktívnu legitimáciu iba v konaní o žalobe o neplatnosť, ktorou sa domáha ochrany procesných práv, pričom prípustnosť žaloby, ktorou žalobca sponchyňuje dôvodnosť rozhodnutia, musí zodpovedať podmienkam stanoveným v už citovanom rozsudku Plaumann/Komisía, v bode 63 uvedeného rozsudku konštatoval, že

spoločnosti Kronoply a Kronotex svojimi žalobnými dôvodmi v prejednávanej veci napádali tak odmietnutie Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania, ako aj dôvodnosť sporného rozhodnutia.

- 21 Z tohto dôvodu pristúpil Súd prvého stupňa k skúmaniu aktívnej legitímácie spoločností Kronoply a Kronotex na základe žalobných dôvodov, ktoré uvádzali.
- 22 Pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu spoločností Kronoply a Kronotex na napadnutie dôvodnosti sporného rozhodnutia, Súd prvého stupňa v bode 69 napadnutého rozsudku konštatoval, že Kronoply a Kronotex nepreukázali, že sú uvedeným rozhodnutím osobne dotknuté. Časť ich žaloby smerovanú proti dôvodnosti sporného rozhodnutia preto zamietol ako neprípustnú.
- 23 Pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu spoločností Kronoply a Kronotex v súvislosti s dodržiavaním ich procesných práv, Súd prvého stupňa v bodoch 71 a 72 napadnutého rozsudku pripomenul, že postavenie dotknutej osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES vyplýva z oprávneného záujmu, ktorý môže mať fyzická alebo právnická osoba na tom, aby sporné opatrenie pomoci bolo alebo nebolo uskutočnené. Rovnako má taký záujem konkurenčný podnik, pokiaľ môže preukázať, že jeho konkurenčné postavenie na trhu je alebo môže byť dotknuté poskytnutím pomoci.
- 24 Súd prvého stupňa po tom, čo v bodoch 73 a 74 napadnutého rozsudku zdôraznil, že môže dôjsť k nezanedbateľným dôsledkom pomoci nielen na trhu, na ktorom je činný jej príjemca, ale aj na prípadných trhoch na vstupe alebo na výstupe, v bode 76 tohto rozsudku predovšetkým usúdil, že „žalobkyne preukázali, že došlo k zvýšeniu, prinajmenšom dočasnému, cien dreva. Hoci žalobkyne nepreukázali, že toto zvýšenie možno pričítať spusteniu závodu spoločnosti ZSG, nemožno vylúčiť existenciu pre žalobkyne negatívnych dôsledkov, prinajmenšom dočasných, nasledujúcich po

spustení ZSG a pravdepodobne v jeho dôsledku. Zvýšenie cien prvotných surovín, ktoré za rok 2003 nebolo spochybnené, sa môže odraziť v cenách hotových výrobkov a tak oslabiť konkurencieschopnosť podnikov, ktoré postihne, vo vzťahu k ich konkurentom, ktorí sa v tejto situácii nenachádzajú“.

- 25 Súd prvého stupňa z toho v bode 77 uvedeného rozsudku vyvodil, že „treba v dôsledku toho konštatovať, že žalobkyne na požadovanej právnej úrovni preukázali existenciu konkurenčného vzťahu, ako aj potenciálnu dotknutosť ich postavenia na trhu, pričítateľnú poskytnutiu spornej pomoci. Musia sa preto považovať za dotknuté osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES“.
- 26 V dôsledku toho Súd prvého stupňa v bode 78 toho istého rozsudku usúdil, že „táto žaloba je... prípustná, keďže žalobkyne sú aktívne legitimované domáhať sa dodržiavania ich procesných práv. Za týchto podmienok prislúcha Súdu prvého stupňa preveriť, či sa žalobkyne žalobnými dôvodmi uvádzanými na podporu ich žaloby skutočne snažia o ochranu ich procesných práv vyplývajúcich z článku 88 ods. 2 ES.“
- 27 Na základe toho Súd prvého stupňa rozhodol o prípustnosti troch žalobných dôvodov týkajúcich sa neplatnosti uvedených spoločnosťami Kronoply a Kronotex, založených na zjavne nesprávnom posúdení, porušení ich procesných práv a nakoniec porušení článku 87 ods. 1 a článku 87 ods. 3 písm. c) ES, usmernení pre regionálnu pomoc a multisektorového rámca z roku 1998.
- 28 Súd prvého stupňa po tom, ako v bode 80 napadnutého rozsudku uviedol, že spoločnosť Kronoply a Kronotex vo svojom druhom žalobnom dôvode výslovne uviedli, že Komisia bola povinná začať zisťovanie stanovené v článku 88 ods. 2 ES, upresnil v bodoch 81 a 82 uvedeného rozsudku, že hoci mu neprislúcha vykladať žalobné

dôvody, ktorými je výlučne spochybnená dôvodnosť rozhodnutia, tým spôsobom, že v skutočnosti je ich cieľom ochrana procesných práv spoločností Kronoply a Kronotex, môže preveriť, či tvrdenia vo veci samej rovnako nepreukážu skutočnosti podporujúce žalobný dôvod výslovne zameraný na ochranu procesných práv.

- 29 Na základe týchto skutočností Súd prvého stupňa konštatoval, že prvý žalobný dôvod, na rozdiel od tretieho, obsahuje vecné tvrdenia spochybňujúce rozhodnutie Komisie nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania, ktoré umožňujú posilniť druhý žalobný dôvod uvedený na podporu ochrany procesných práv.
- 30 V bode 86 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že tvrdenia uvedené v rámci prvého žalobného dôvodu sa musia zohľadniť v rámci analýzy druhého žalobného dôvodu, pričom pokiaľ ide o tretí žalobný dôvod, je neprípustný.
- 31 Vo veci samej Súd prvého stupňa zamietol tvrdenia spoločností Kronoply a Kronotex.
- 32 V bode 115 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia prijala sporné rozhodnutie na základe úplných a spoľahlivých skutočností, následne v bodoch 117, 128, 146 a 152 napadnutého rozsudku uviedol, že spoločnosti Kronoply a Kronotex nepreukázali, že Komisia pri predbežnom skúmaní spornej pomoci narazila na závažné ťažkosti, ktoré by spôsobovali nevyhnutnosť začať fázu formálneho zisťovania.
- 33 Súd prvého stupňa v dôsledku toho zamietol žalobu o neplatnosť v celom rozsahu.

Návrhy účastníkov konania

34 Vo svojom odvolaní Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom vyhlásil žalobu spoločností Kronoply a Kronotex o neplatnosť sporného rozhodnutia za prípustnú,
- zamietol žalobu spoločností Kronoply a Kronotex o neplatnosť sporného rozhodnutia ako neprípustnú,
- zaviazal spoločnosti Kronoply a Kronotex na náhradu trov konania spojených s odvolaním.

35 ZSG navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom vyhlásil žalobu spoločností Kronoply a Kronotex o neplatnosť sporného rozhodnutia za prípustnú,
- zamietol žalobu spoločností Kronoply a Kronotex o neplatnosť sporného rozhodnutia ako neprípustnú,
- zaviazal spoločnosti Kronoply a Kronotex spoločne a nerozdielne na náhradu trov konania.

O odvolaní

- ³⁶ Komisia podporovaná spoločnosťou ZSG uvádza tri odvolacie dôvody, ktorými spochybňuje napadnutý rozsudok, keďže žaloba spoločností Kronoply a Kronotex bola vyhlásená za prípustnú.

O prvom a druhom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- ³⁷ Komisia v prvom rade v podstate tvrdí, že Súd prvého stupňa pochybil, keď považoval žalobu spoločností Kronoply a Kronotex za prípustnú na základe iných podmienok, ako sú tie, ktoré sú stanovené v článku 230 štvrtom odseku ES. V tejto súvislosti uvádza, že judikatúra, z ktorej Súd prvého stupňa vychádzal, potvrdila alternatívne podmienky prípustnosti na základe článku 108 ZFEÚ.
- ³⁸ Keďže však zákonodarca Únie v článku 230 štvrtom odseku ES výslovne stanovil podmienky prípustnosti žalôb proti aktom inštitúcií, nemožno usudzovať, že ten istý zákonodarca zamýšľal implicitne stanoviť v článku 108 ZFEÚ výnimku z týchto podmienok.
- ³⁹ ZSG dodáva, že podmienky prípustnosti žaloby podanej proti rozhodnutiu Komisie by sa nemali meniť v závislosti od uvádzaných žalobných dôvodov týkajúcich sa neplatnosti.

- 40 V druhom rade Komisia podporovaná spoločnosťou ZSG zdôrazňuje, že Súd prvého stupňa po tom, čo v bode 81 napadnutého rozsudku uviedol, že mu neprislúcha vykladať „návrh žalobkyne spochybňujúci výlučne dôvodnosť rozhodnutia o posúdení pomoci ako takého v tom zmysle, že v skutočnosti má za cieľ chrániť procesné práva, ktoré žalobkyni vyplývajú z článku 88 ods. 2 ES, pokiaľ žalobkyňa výslovne neuviedla žalobný dôvod sledujúci tento cieľ“, sa však v bode 82 uvedeného rozsudku uchýlil presne k takémuto výkladu.
- 41 Tým však Súd prvého stupňa jednak prekročil svoje právomoci, lebo je viazaný ustanoveniami žaloby, ako vyplývajú z podaní, ktoré mu boli predložené. Takýto prístup okrem toho viedol k narušeniu rovnosti účastníkov konania pred súdom Únie, pretože zvyhodňoval postavenie žalobkyň na úkor Komisie.
- 42 ZSG upresňuje, že Súd prvého stupňa takýmto postupom protiprávne subsumoval posúdenie, ktoré mala vo vzťahu k prípadu uskutočniť Komisia počas konania vo veci formálneho zisťovania, hoci v štádiu predbežného preskúmania nebola sporná pomoc predmetom dôkladného skúmania.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 43 V prvom rade, pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na porušení podmienok článku 230 štvrtého odseku ES, treba najprv pripomenúť, že článok 4 nariadenia č. 659/1999 stanovuje fázu predbežného preskúmania oznámenej pomoci, ktorej cieľom je umožniť Komisii utvoriť si prvý názor na zlučiteľnosť spornej pomoci so spoločným trhom. Na záver tejto fázy Komisia konštatuje, že toto opatrenie buď nepredstavuje pomoc, alebo patrí do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES. V tomto poslednom prípade opatrenie buď nevyvolá pochybnosti o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom, alebo ich naopak bude vyvolávať.

- 44 Ak Komisia po predbežnom preskúmaní konštatuje, že oznámené opatrenie, pokiaľ patrí do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES, nevyvoláva pochybnosti o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom, prijme rozhodnutie o nevznesení námietok na základe článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999.
- 45 Pokiaľ Komisia prijme rozhodnutie o nevznesení námietok, nerozhodne len o zlučiteľnosti opatrenia so spoločným trhom, ale rovnako aj implicitne odmietne začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 88 ods. 2 ES a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 659/1999.
- 46 Ak Komisia po predbežnom preskúmaní konštatuje, že oznámené opatrenie vyvoláva pochybnosti o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom, v zmysle článku 4 ods. 4 nariadenia č. 659/1999 je povinná prijať rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 88 ods. 2 ES a článku 6 ods. 1 uvedeného nariadenia. V zmysle posledného ustanovenia sa takýmto rozhodnutím vyzve dotknutý členský štát a ostatné dotknuté osoby na predloženie pripomienok v určenej lehote, ktorá zvyčajne nepresahuje jeden mesiac.
- 47 V prejednávanej veci je sporným rozhodnutím rozhodnutie o nevznesení námietok vychádzajúce z článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999, ktorého zákonnosť závisí od otázky, či existujú pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom. Keďže takéto pochybnosti musia viesť k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania, ktorého sa môžu zúčastniť dotknuté osoby uvedené v článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999, treba usudzovať, že akákoľvek dotknutá osoba v zmysle tohto posledného ustanovenia je priamo a osobne dotknutá takýmto rozhodnutím. Osoby, v ktorých prospech sú stanovené procesné záruky podľa článku 88 ods. 2 ES a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 659/1999, totiž môžu presadiť ich dodržanie len vtedy, keď majú možnosť napadnúť toto rozhodnutie na súde Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P,

Zb. s. I-10737, bod 35 a citovanú judikatúru; z 22. decembra 2008, *British Aggregates/Komisia*, C-487/06 P, Zb. s. I-10515, bod 28, ako aj z 9. júla 2009, *3F/Komisia*, C-319/07 P, Zb. s. I-5963, bod 31 a citovanú judikatúru).

- 48 Osobitné postavenie dotknutej osoby v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999, ktoré je spojené s osobitným predmetom žaloby, preto v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES postačuje na individualizovanie žalobcu, ktorý spochybňuje rozhodnutie o nevznesení námietok.
- 49 V prejednávanej veci jednak z napadnutého rozsudku a predovšetkým z jeho bodu 16 vyplýva, že spoločnosti Kronoply a Kronotex sa domáhali zrušenia rozhodnutia o nevznesení námietok v zmysle článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999. Okrem toho Súd prvého stupňa v bode 77 napadnutého rozsudku v podstate konštatoval, že spoločnosti Kronoply a Kronotex sa musia považovať za dotknuté osoby v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999.
- 50 V druhom rade Komisia a spoločnosť ZSG tvrdia, že Súd prvého stupňa zmenil predmet žaloby, lebo skúmal nielen druhý žalobný dôvod založený na porušení procesných práv, ktoré majú dotknuté osoby, ale aj tvrdenia uvedené v rámci prvého žalobného dôvodu spochybňujúce dôvodnosť rozhodnutia o nevznesení námietok.
- 51 V tejto súvislosti platí, že hoci musel žalobca, ktorý spochybňuje rozhodnutie Komisie o nezačatí konania vo veci formálneho zisťovania, určiť vo svojej žalobe jej predmet v súlade s článkom 44 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, táto požiadavka je splnená na požadovanej právnej úrovni, ak žalobca uvedie rozhodnutie, ktorého zrušenie žiada.

- 52 Nie je rozhodujúce, že žaloba uvádzala, že jej cieľom je zrušenie rozhodnutia o neveznesení námietok, čiže uvádzala výraz uvedený v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999, alebo rozhodnutia nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania, pretože o týchto dvoch stránkach záležitosti rozhoduje Komisia jediným rozhodnutím.
- 53 V danom prípade treba pripomenúť, že spoločnosti Kronoply a Kronotex žiadali v prvostupňovom konaní zrušenie rozhodnutia Komisie „o neveznesení námietok proti pomoci poskytnutej Spolkovou republikou Nemecko“ spoločnosti ZSG, pričom na podporu svojej žaloby uviedli tri žalobné dôvody.
- 54 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bode 80 napadnutého rozsudku konštatoval, že spoločnosti Kronoply a Kronotex výslovne tvrdia, že Komisia bola povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania, iba vo svojom druhom žalobnom dôvode.
- 55 Pokiaľ ide o prvý a tretí žalobný dôvod, Súd prvého stupňa ďalej v bode 81 napadnutého rozsudku správne uviedol, že v súlade s ustálenou judikatúrou mu neprislúcha vykladať návrh žalobkyne spochybňujúci výlučne dôvodnosť rozhodnutia o posúdení pomoci ako takého v tom zmysle, že v skutočnosti má za cieľ chrániť procesné práva, ktoré žalobkyni vyplývajú z článku 88 ods. 2 ES, pokiaľ žalobkyňa výslovne neuviedla žalobný dôvod sledujúci tento cieľ. V takom prípade by výklad žalobného dôvodu v skutočnosti viedol k prekvalifikovaniu predmetu žaloby (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall a i./Komisia, C-176/06 P, Zb. s. I-170, bod 25).
- 56 V bode 82 napadnutého rozsudku však Súd prvého stupňa uviedol, že dôsledkom takéhoto obmedzenia právomoci vykladať žalobné dôvody návrhu nie je to, aby nemohol preskúmať vecné tvrdenia predložené žalobkyňou na preverenie, či neobsahujú aj skutočnosti na podporu určitého žalobného dôvodu, rovnako uvedeného

žalobkyňou, výslovne uvádzajúceho existenciu vážnych ťažkostí, ktoré odôvodňovali začatie konania stanoveného v článku 88 ods. 2 ES.

57 V dôsledku toho Súd prvého stupňa v bode 83 napadnutého rozsudku rozhodol, že je oprávnený skúmať prvý a tretí žalobný dôvod, aby posúdil, či tvrdenia uvedené v rámci nich možno posudzovať v rámci žalobného dôvodu týkajúceho sa porušenia procesných práv. V tejto súvislosti v bode 86 tohto rozsudku uviedol, že tvrdenia predložené na podporu prvého žalobného dôvodu, pokiaľ je ich cieľom spochybnenie rozhodnutia Komisie nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania, sa musia preskúmať súčasne s tvrdeniami uvedenými na podporu druhého žalobného dôvodu.

58 Tým sa však Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia.

59 Pokiaľ sa žalobca domáha zrušenia rozhodnutia o nevznesení námietok, v podstate napáda skutočnosť, že rozhodnutie vydané Komisiou v súvislosti so spornou pomocou bolo prijaté bez toho, aby táto inštitúcia začala konanie vo veci formálneho zisťovania, čím porušila jeho procesné práva. Na to, aby žalobca uspel so svojim návrhom na zrušenie, môže uvádzať akékoľvek žalobné dôvody, ktoré môžu preukázať, že posúdenie informácií a skutočností, ktoré mala Komisia k dispozícii počas fázy predbežného skúmania oznámeného opatrenia, museli vyvolať pochybnosti o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom. Použitie takýchto tvrdení preto nemôže mať za následok zmenu predmetu žaloby ani podmienok prípustnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok 3F/Komisia, už citovaný, bod 35). Naopak, existencia pochybností o tejto zlučiteľnosti je práve dôkazom, ktorý sa musí predložiť na preukázanie toho, že Komisia bola povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 88 ods. 2 EŠ, ako aj v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 659/1999.

60 Za týchto okolností treba prvý a druhý odvolací dôvod zamietnuť v celom ich rozsahu.

O treťom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 61 Podľa Komisie sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že postavenie dotknutej strany v zmysle článku 88 ods. 2 ES môžu mať podniky, ktoré nie sú voči príjemcovi pomoci konkurentmi na trhu s výrobkami, ktoré vyrábajú. Súd prvého stupňa tým umožnil výkon určitej formy ľudovej žaloby proti rozhodnutiam Komisie v oblasti štátnej pomoci. Za podmienok prejednávanej veci tak Súd prvého stupňa nesprávne usúdil, že spoločnosti Kronoply a Kronotex mali záujem na zrušení sporného rozhodnutia.
- 62 V tejto súvislosti spoločnosť ZSG tiež tvrdí, že dôsledkom uvažovania Súdu prvého stupňa je neprimerané rozšírenie okruhu podnikov, ktoré môžu napadnúť rozhodnutie v oblasti štátnej pomoci. Hoci spoločnosť ZSG využíva v rámci svojej činnosti hlavne buničinu, vo svojom výrobnom procese rovnako využíva aj iné suroviny a energetické zdroje. Dôsledkom napadnutého rozsudku je tak priznanie postavenia dotknutej osoby neobmedzenému okruhu potenciálnych žalobcov.

Posúdenie Súdny dvorom

- 63 V zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999 treba dotknutou osobou rozumieť predovšetkým akúkoľvek osobu, podnikateľa alebo združenie podnikateľov, ktorých záujmy môžu byť dotknuté poskytnutím pomoci, t. j. najmä konkurenčné podniky príjemcu tejto pomoci. Inými slovami, ide o neurčitý okruh osôb (pozri v tomto

zmysle rozsudok zo 14. novembra 1984, Intermills/Komisia, 323/82, Zb. s. 3809, bod 16).

- 64 Toto ustanovenie tak nevylučuje, aby sa určitý podnik, ktorý nie je priamym konkurentom príjemcu pomoci, ale pre svoj výrobný postup potrebuje rovnakú prvotnú surovinu, považoval za dotknutú osobu, pokiaľ tvrdí, že jeho záujmy môžu byť dotknuté poskytnutím pomoci.
- 65 Na to postačuje, ak tento podnik na požadovanej právnej úrovni preukáže, že pomoc môže mať konkrétny dopad na jeho postavenie (pozri v tomto zmysle rozsudok 3F/Komisia, už citovaný, bod 33).
- 66 V prejednávanej veci Súd prvého stupňa po tom, čo v bode 71 napadnutého rozsudku pripomenul, že na to, aby sa určitej fyzickej alebo právnickej osobe priznalo postavenie dotknutej osoby, musí byť schopná preukázať oprávnený záujem na uskutočnení alebo neuskutočnení sporných opatrení pomoci alebo na ich zachovaní, ak už boli schválené, pripomenul, že pokiaľ ide o podnik, takýto oprávnený záujem môže spočívať najmä v ochrane jeho konkurenčného postavenia na trhu, pokiaľ je dotknuté opatreniami pomoci.
- 67 Súd prvého stupňa po tom, čo v bodoch 74 a 75 napadnutého rozsudku konštatoval, že spoločnosti Kronoply a Kronotex nie sú konkurentmi na tých istých trhoch s výrobkami, ale vo svojich výrobných postupoch využívajú rovnaké prvotné suroviny, t. j. priemyselné drevo, z toho vyvodil, že žalobkyne a spoločnosť ZSG sú v konkurenčnom vzťahu ako nákupcovia dreva.

- 68 Následne Súd prvého stupňa v bode 76 napadnutého rozsudku usúdil, že žalobkyne preukázali, že došlo prinajmenšom k dočasnému zvýšeniu cien dreva, a rozhodol, že napriek skutočnosti, že žalobkyne nepreukázali, že toto zvýšenie možno pričítať spusteniu závodu spoločnosti ZSG, nemožno vylúčiť existenciu negatívnych dôsledkov pre žalobkyne pravdepodobne z dôvodu činnosti spoločnosti ZSG.
- 69 Na základe toho Súd prvého stupňa v bode 77 tohto rozsudku uviedol, že spoločnosti Kronoply a Kronotex „na požadovanej právnej úrovni preukázali existenciu konkurenčného vzťahu, ako aj potenciálnu dotknutosť ich postavenia na trhu, pričítateľnú poskytnutiu spornej pomoci“.
- 70 Za týchto podmienok nemožno Súdu prvého stupňa vytýkať, že by sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v podstate usúdil, že na podniky, ktoré nie sú v konkurenčnom vzťahu s príjemcom pomoci na trhu s výrobkami, ktoré vyrábajú, sa môže vzťahovať pojem „dotknuté osoby“ v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999.
- 71 Z týchto úvah vyplýva, že Súd prvého stupňa správne rozhodol, že spoločnosti Kronoply a Kronotex boli v postavení dotknutých osôb v zmysle tohto ustanovenia.
- 72 Tretí odvolací dôvod preto musí byť zamietnutý.
- 73 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie musí byť zamietnuté v celom rozsahu.

O trovách

- ⁷⁴ Podľa článku 69 ods. 2 prvého pododseku rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Článok 69 ods. 3 uvedeného rokovacieho poriadku však upresňuje, že Súdny dvor môže rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci nemali úspech len v časti predmetu konania alebo z výnimočných dôvodov.
- ⁷⁵ V prejednávanej veci nemala Komisia, ktorú v konaní podporuje spoločnosť ZSG, úspech vo svojich odvolacích dôvodoch. Keďže žalobkyne v prvostupňovom konaní neboli účastníkmi odvolacieho konania a v dôsledku toho nepodali návrh vo vzťahu k trovám konania, treba rozhodnúť, že Komisia a spoločnosť ZSG znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Komisia Európskej únie a Zellstoff Stendal GmbH znášajú svoje vlastné trovy konania.

Podpisy